

ПОДГОТОВКА : 30'

НАСТАВА : 1 X 60'

АПСТРАКТ

Ова сценарио за учење го воведува поимот за проверка на факти. Содржи некои основни информации за проверката на фактите, односно како да се провери дали веста и/или информацијата се лажни, како и каде да се пребарува дали приказната е измислена, како да се потврди, што е ВВАЦ тест (валута, веродостојност, авторитет и цел).

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ

Проверка на факти, Доверливост, Вистина, Вистинитост, Вести, Информации, Тест ВВАЦ

ОНЛАЈН ЕДУКАТИВНИ РЕСУРСИ

- *Лекција за проверка на факти од mediactiveyouth.net*
- *PowerPoint презентација за проверка на факти од mediactiveyouth.net*
- *Листа на лажни вести за тестирање на вистинитост*
- *Jane Elizabeth, American Press Institute - Fact Checking: A Primer*
- *Центар за истражувачко новинарство на Србија*

ЦЕЛТА НА ЛЕКЦИЈАТА

Целта на оваа лекција е учесниците да го разберат поимот проверка на факти, да ги разберат основните поими за веродостојност и авторитет, прашања што треба да ги постават доколку сакаат да ги проверат фактите и веродостојноста на приказната, да вежбаат како да ги забележат лажните вести и да проверат дали веста и/или информацијата е вистинска или лажна.

РЕЗУЛТАТИ ОД ЛЕКЦИЈАТА

Учесниците ќе се запознаат со концептот на проверка на фактите, ќе ги разберат основните поими за веродостојност и авторитет, ќе научат прашања што треба да ги постават доколку сакаат да ги проверат фактите и веродостојноста на приказната и ќе добијат инструкции да вежбаат како да ги забележат лажните вести и да проверат дали некоја вест или информација е вистинита или не.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕКЦИЈАТА

1-5 минути: Загревање - Ефективен начин за вклучување на учесниците и поставување заеднички очекувања за тоа што ќе научат е да се постават неколку прелиминарни прашања на темата. Едукаторот ја воведува темата и содржината на часот, подготвува PowerPoint презентација; различни наставни методи: предавање, дискусија, групна работа, саморефлексија.

5-35 минути: Заедничко учење – 30 минути учесниците дискутираат за проверка на факти. Едукаторот дава дефиниција и ја објаснува, а потоа го презентира ВВАЦ методот преку графикон - потоа тој/тој подетално ги опишува 4-те клучни поими: валута, доверливост/веродостојност, авторитет и цел/гледна точка.

35-55 минути: Потоа учесниците се поделени во групи – . Едукаторот им дава пример и ги насочува да го користат ВВАЦ тестот, да размислат за прашањата и на крајот да гласаат дали приказната звучи вистинито или не. Некои од приказните што би можеле да се земат како пример може да се најдат **овде**.

Додека ја презентирате содржината, погрижете се да комуницирате со слушателите и да ги поттикнете на активно учество.

55-60 минути: Заклучок: Направете кратко резиме на лекцијата и поставете неколку прашања кои помагаат во поентирање на најважните пораки што би сакале да ги дадете.

МАТЕРИЈАЛИ / АЛАТКИ

Видео проектор, лаптоп/десктоп, интернет конекција, PowerPoint/Prezi презентација која е збогатена со визуелни материјали (слики и видео клипови) и фактички информации базирани на истражување.